

Mallorca: el CDS, imprescindible

Com arreu de l'estat, i com en dues de les principals ciutats valencianes —Castelló i València—, el CDS ha pujat sobretot en valor estratègic. Al Parlament Balear, on les altres forces mantenen amb prou feines posicions, el vot dels centristes pot capgirar el panorama o deixar-lo quasi com en l'anterior legislatura.

M. C.

L'establiment del CDS com a partit frontissa que decidirà el futur de les més importants institucions il·lenques, i la pèrdua per part dels socialistes de l'ajuntament de Palma, quasi assegurada des del moment en què s'evaporà la majoria absoluta de què ha gaudit en els últims vuit anys, han estat les dues sorpreses que el 10 de juny ha aportat a les Illes Balears.

Al Parlament balear, que augmentava aquesta vegada en cinc el nombre dels seus diputats —de cinquanta-quatre a cinquanta-nou, segons la nova llei electoral— Alianza Popular s'ha refermat com a primera força política, tot passant de vint-i-u a vint-i-cinc parlamentaris. El PSOE, que s'ha mantingut en vint-i-u, veu esvaïdes quasi definitivament les esperances de col·locar el seu candidat, Francesc Triay, a la presidència, càrrec que de segur continuarà detentant l'aliancista Gabriel Canellas. També el partit regionalista Unió Mallorquina, sens dubte a mans de CDS i AP, ha perdut dos parlamentaris. De sis que n'ha tingut en l'última legislatura passa a quatre, tots ells obtinguts a l'illa de Mallorca, que permetran segurament que el seu dirigent Jeroni Albertí continue al front del Consell Insular de Mallorca.

És el CDS, que passa del no-res als cinc parlamentaris, la força que enregistra l'augment més notable i que assoleix, així, un paper decisiu. Quatre diputats nacionalistes, dos del PSM-Esquerra Nacionalista i dos del PSM-Esquerra Unida, mantenen la presència de l'anterior legislatura, bé que sense variar de manera significativa la incidència electoral.

Per illes, Mallorca obté tretze regidors d'AP-PL, onze del PSOE, tres del CDS, quatre Unió Mallorquina i els quatre nacionalistes, dos del PSM-EN i dos del PSM-EU. A Menorca, empaten

socialistes i aliancistes a cinc diputats, i el CDS, amb un sol parlamentari, desempatarà. A Eivissa, amb dotze representants a la cambra de parlamentaris, set van a parar al grup AP-PL, quatre al socialista i un altre al CDS. Formentera, finalment, atorga el seu únic escó al PSOE, si bé AP i CDS, que entre tots dos han tret més vots que la candidatura socialista, el reclamen per a partir-se'l, en raó del possible pacte.

Pacte era la paraula més repetida, en els dies següents a les eleccions, a la premsa i a les seus dels partits il·lencs. De l'actitud del CDS i, en menor mesura, de la d'Unió Mallorquina, que en els últims temps ha experimentat certes tensions amb Alianza Popular, a qui feien costat fins ara, dependrà la presidència dels Consells Insulars i del govern autònom, i també la de molts dels més importants ajuntaments. Palma, per exemple. Ramon Aguiló, que ha estat alcalde de Ciutat en els últims vuit anys, s'havia resignat poques hores després de conèixer els

OSCAR PIPKIN

Les eleccions a les Illes

Joan Mir i Obrador

Aquestes eleccions es presentaven amb l'interès despertat per unes enquestes manipulades que exhibia el PSOE fent creure en la possibilitat de trabucar la majoria dretana que tradicionalment guanya a les Illes.

Res d'això no ha passat i la dreta (AP més els regionalistes d'Unió Mallorquina) conserva la superioritat de quatre escons que ja tenia sobre l'esquerra (PSOE més els nacionalistes del PSM) a l'anterior Parlament. El fet que pot pertorbar aquesta correlació de forces és la irrupció del CDS, amb cinc diputats, capaços, fins i tot, de fer canviar el signe de l'anterior majoria parlamentària se-

gons cap on es decanti el seu vot. I això també compta per a l'Ajuntament de Ciutat, on el PSOE ha perdut la majoria absoluta.

Dins el bloc de la dreta s'observa un retrocés notable dels regionalistes de n'Albertí i una pujada considerable dels aliancistes d'en Canellas. A l'esquerra no hi ha hagut tant de moviment: el PSM ha mantingut els seus quatre diputats i el PSOE ha retrocedit notablement pel que fa al nombre de vots. Quant a Esquerra Unida, aquesta vegada tampoc no ha aconseguit entrar ni al Parlament ni a l'Ajuntament de Ciutat ni, pràcticament, a cap poble.

Jeroni Albertí (esquerra)
i Gabriel Cañellas.

resultats a passar a l'oposició. En aquest ajuntament el PSOE ha perdut dos dels catorze regidors que tenia, i amb ells la majoria absoluta. Les altres forces presents són AP-PL, que queda amb deu regidors —n'ha perdut un pel camí—, el CDS, que s'estrena amb tres, i Unió Mallorquina, que es manté amb dos. Joan Fageda, primer de llista d'AP, o Antonio Roig Muntaner, del CDS, podrien ser el pròxim alcalde, segons la mena de pactes que consoliden. Si les resistències que en el primer moment posava el CDS a pactar amb AP són només verbals, com sembla, està perduda per als socialistes l'alcaldia de la més important ciutat de les Illes, la més alta cota de poder que fins ara tenien al territori balear. Segons Aguiló, el CDS s'ha fet amb els vots que tenia el PSOE per la dreta, i amb alguns —el regidor que han perdut— dels que tenia AP pel centre. Unió Mallorquina, consolidada contra el que semblava després de la desfeta de l'operació reformista a què donaren suport, manté amb notable dignitat les seues posicions. És poc probable, si és que Jeroni Albertí desitja continuar presidint el Consell Insular de Mallorca, que el seu partit arribe a alguna mena d'estrany pacte amb els socialistes. L'última esperança d'aquests, ja amb la moral en l'UVI, seria un pacte a tres bandes amb CDS i UM, que els permetria de mantenir l'ajuntament, o fins i tot un a quatre bandes —aparentment, política-ficció—, que junt amb les dues forces

Des de molt abans de la campanya els nacionalistes del PSM ja havien renunciat a tot protagonisme i es presentaven com a epigons del socialisme espanyol amb un missatge —majoria de progrés, govern de progrés— que transparentava la modestia de les seves aspiracions, reduïdes a fer possible que el PSOE governàs allà on bo havia fet AP. Això, nnit a la precarietat de la llista per Ciutat, ha fet que aquesta vegada els nacionalistes tampoc no entrassin a l'Ajuntament. Si haguessin anat junts amb Esquerra Unida haurien aconseguit una representació plural al consistori. És molt possible que aquesta consideració faci homologar l'estratègia del PSM de Mallorca a la del PSM de Menorca, UPV i Entesa dels Nacionalistes d'Esquerra en un futur pròxim: no veig cap factor que

hagi de fer els mallorquins especialment estugosos del comunisme espanyol quan els seus homòlegs dels Països Catalans demostren tenir tan poques manies.

Finalment, l'actualitat imposa explicar una petita perversió semàntica. Durant la campanya, la gent del PSOE ficava AP, CDS i UM dins del mateix sac del feixisme; però quan, resultats en mà, han vist que si no s'entenen amb el «centre» perdrien tot el poder, s'han afanyat a aclarir, per boca del seu secretari general, que «en una campanya, ja se sap, es diuen moltes coses, però, realment, UM i CDS són partits progressistes». Com en el cas del missatge nacionalista, parlar de progrés ja només significa tenir comandera.

Això és tot el que hom pot dir per ara a les Illes. Els pactes, contra-

pactes, aliances i altres «liaisons» més o menys perilloses s'esdevindran més endavant. Aleshores, des d'aquesta part insular de la pàtria, jo mateix, o algú altre menys llec que jo, en lletra clara us podrà contar el fet. Temps era temps hi havia l'esquerra de l'autodeterminació, ara passa bou per bestia grossa. Fins aviat, quan alguns sapastres hauran deixat les menjadores i d'altres ocuparan les vacants.

P.S.: S'ha escampat la brama que hi havia hagut un repartiment prolix de Conselleries, Direccions Generals, Secretaries Generals Tècniques, Comissions Municipals i d'altres sinecures. Han quedat amb un dit dins un forat i un altre dins l'orella. Jo, per bé que ho sé del cert, no m'ho puc creure mai. Al cap i a la fi, no en tinc proves fefaents. □

NOVETATS EN LLIBRES

L'ANY DE LA INVASIO

Emili Piera
13/19 núm. 2

La lluita d'un poble imaginari per la seua llibertat.

EDICIONS DEL BULLENT

DICCIONARI JURIDIC CATALÀ

Un volum de 14 x 21, 480 pàgines.

De venda a llibreries.
«Els diccionaris de l'Enciclopèdia».

ENCICLOPÈDIA CATALANA

ELEMENTS PER A UNA SINTAXI LIMINAR DEL CATALÀ

M. Pérez Saldanya
M. Prunyonosa
La Unitat, 110

La gramàtica liminar aplicada en profunditat al català.

EDITORIAL TRES I QUATRE

EL POETA I EL BANQUER

Pere Mata
Traducció de Fina Masdeu
Biblioteca Popular Curial, 1

Una història d'amor i revolució, ambientada en la Barcelona de mitjan segle passat.

CURIAL EDICIONS CATALANES, S.A.

EL COL·LECCIONISTA DE SOMNIS

Maria Mercè Roca
Col·lecció Tros de Paper, 21

Una paràbola sobre la condició humana: segona edició de l'últim llibre de la jove escriptora de Girona, revelació literària de l'any, premi Josep Pla.

EDITORIAL EMPÚRIES

CARTES D'ALEMANYA I GRÈCIA

Carles Riba
A cura de Carles-Jordi Guardiola
Cotlliure, 4

Un Riba nou, sempre brillant, a estones mordaç, lúcida i extraordinàriament atractiu pel que diu i com ho diu.

EDICIONS DE LA MAGRANA

ATLAS OCCIDENTAL

Daniele del Giudice
El Balanci, 196. 160 pàgs.

Una resposta positiva a les necessitats narratives d'avui, que confirma Daniele del Giudice com un dels talents més originals de la literatura italiana.

EDICIONS 62

EL VIATGE

Joaquim Abarca i Lluís C. Jimenez
Premi Gregal de novel·la juvenil 1986
Gregal Juvenil, 19

GREGAL LLIBRES

OSCAR PIPKIN

Mallorca, pendent dels pactes.

anteriors i els dos PSM els permetés de fer-se amb el govern autònom. L'actitud segura i triomfalista d'AP, però, fa suposar que l'acord amb el CDS està més o menys arreglat, i que en cap cas no perdran el govern ni els principals ajuntaments de les illes.

A Eivissa, per exemple, la coalició AP-CDS, que els permetrà fer-se amb l'ajuntament, fins ara independent-suarista, és quasi segura. També a Formentera, en conjunt, hi ha hagut majoria aliancista-CDS. A l'illa de Menorca el matís és distint. A Maó, nou regidors del PSOE, vuit d'AP, dos d'Entesa —nacionalistes— i un del CDS. Probable alcaldia socialista, doncs. A Ciutadella, també decidiran entre l'Entesa —dos— i el CDS —un—, ja que PSOE i AP empaten a set regidors. Pel que fa als municipis mallorquins, Unió Mallorquina ha obtingut excel·lents resultats a Soller, amb vuit regidors d'un total de dinou, i a Inca, on amb onze regidors de vint assoleix majoria absoluta, o a Marratxí, on també tindrà alcalde. A les altres poblacions importants, però, seran els pactes, entre distintes forces de dreta i centre, els que s'imposaran a les majories relatives del PSOE.

En el conjunt de vot a les municipals, els partits nacionalistes, tots dos PSMs, a l'igual que la dels regionalistes d'Unió Mallorquina, baixen uns tres punts. També han perdut, en conjunt, dos punts els socialistes, 1,5 Alianza Popular i un punt Izquierda Unida, que s'ha quedat quasi sense cap mena de representació. Tan sols el CDS, computant vots globals, pot dir que ha guanyat alguna cosa. Aconsegueix, i no és poc, fer-se imprescindible en un indret on les majories, quasi per definició, han estat sempre minoritàries. □

LLIBRERIA TRES I QUATRE

Pérez Bayer, 11. Tel. 352 91 10. 46002-València